

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonicoꝝ Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

XVI. De reformatione monasteriorum S. Mariæ in Portu apud Rauennam, & S. Ioannis Baptistæ prope Castrum S. Archangeli in Episcopatu Ariminensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

Item Pontifex mandauit nomina dictorum martirum scribi in Catalogo Sanctorum. Dicitur Pontifex vocabatur Urbanus. Hic ex quadam Chronica Brixienfi. Postea haec Ecclesia Domino concedente reformata fuit per canonicos nostras Lateranenses anno Dom. 1524. sub R. P. D. Ludouico Salodienfe primo Praeposito, & tertio reformatore.

VIII. **D**Emum istud monasterium uiris tum generis, tum uirtutis nobilitate illustribus semper floruit, & nunc etiam floret, inter quos recenferi meretur in primis Dominus Paulus Bononiensis Praepositus, de quo proxime dictum fuit. Dominus Constantinus Rusconus Brixienfis, & uitae integritate, & linguarum peritia conspicuus, qui inter alia ingenij sui monumenta scripsit Commentarium in Genesim octo in partes diuisum. & de fide, & terminis humanae cognitionis, & libertatis librum unum. floruit circa annum 1550. Dominus Hippolitus Chizola genere nobilis, sed Religione longe nobilior, qui cum esset Theologus acutissimus, & Concionator facundissimus, tum uerbo, tum scripto nomen suum mirifice illustrauit. scripsit responsiones ad Vergerium librum unum, Sermonum praedicabilium librum unum. Obijt anno Incarnationis Dominicae 1565. Ascanius Martinengus ex Comitibus de Aro praedicti Constantij discipulus, qui inter munera publica, & monasteriorum praefecturas, & totius congregationis regimen, quibus per multos annos fuit detentus, studium sacrarum literarum nullatenus omisit. quod testantur illius Commentarij sub titulo Glossae magnae in Genesim duobus voluminibus comprehensi, quibus tamen disponendis plurimam operam contulit D. Cherubinus de Betertris nobilis Brixienfis, & eiusdem monasterij professus, & Abbas, de quo plura dicenda, quae modo reticemus, quoniam Deo dante in uiuis agit. Obijt autem praefectus Ascanius Martinengus anno 1598. cum triennio praecedente generalem totius congregationis praefecturam tenuisset. D. Iacobus Tribelchius uir multae eruditionis, ut illius opera indicant, quae partim typis edita, partim manuscripta in Bibliotheca ipsius monasterij seruantur.

Nec omittendus Ven. P. D. Iulius de Mauris, qui ob singularem integritatem pluribus vicibus in diuersis monasterijs Abbas designatus, et si reuolucans, & inuitus, tandem abdicato a se omni regimine, non sine sanctitatis opinione per aliquot annos in eodem cenobio uixit. qui octo genario maior existens, diuinis tamen aderat, & nocturnis ac diurnis horis omnium primus semper indefessus intererat, ac si fuisset in iuuentute constitutus. Obijt Brixiae anno 1621. huius boni uiri mansuetudo, & charitas tunc potissimum exluxit, cum ipso Patauix exilente in canonica S. Ioannis in Viridario, cuius praefecturam tenebat, quidam Diabolo suadente manus in eum uiol-

tas iniect, ut clanculum in cubiculo praefocaret, idque superiores rescientes in delinquentem animaduertere uoluissent, supplex illi uocem impetrauit, falsus se nihil offensus ab illo passum, uade & absolutus fuit.

CAPVT DECIMVM SEXTVM.

Dereformatione monasteriorum S. Mariae in Portu apud Raucennam, & S. Ioannis Baptistae prope Castrum S. Angelini Episcopatu Ariminensi.

Hodem anno 1418. celebratum est primum Capitulum generale nostrae congregationis Bononiae in monasterio S. Victoris, in quo electus fuit Rector generalis R. P. D. Ioannes de Ollandia, prius enim canonicus Frigidonarij priorum legibus, & institutis uiuentes nullum generale capitulum coegerant, uel quod licet reformati adhuc sub Episcoporum regimine, & potestate uiuerent, uel quod ipse Prior monasterij Frigidonarij totius congregationis esset caput, ad quem cum capitulo monasterij electio, & institutio Prioris seu Praelatorum aliorum monasteriorum spectabat, hoc autem anno quantum coniecere possum, facultatem congregandi capitulum, & constituendi Rectorem Generalem obtinuerunt: nam de huiusmodi facultate per sedem Apostolicam illis facta testatur Martinus V. in privilegio inferiori reddendo, quod incipit: uoluit uobis uisum. *tu cum inquit: Praeterea eadem auctoritate statuimus, ut pro deductione, atque expeditura detrimatione causerum contingentium de tempore in tempus, & concurrentium de loco in locum, de consuetudinibus huius Religionis ualeant unum idoneum Rectorem maiorem, uel conseruatorem, seu uisitatores principales, praeter eis uisum fuerit, eligere, & creare iuxta formam de eorundem electione, & confirmatione hactenus dictis ipsorum monasterij alias ab Apostolica sede concessam. Licet privilegium, in quo praedicta concessio continetur multo labore conquisitum, nullatenus potuerim inuenire.*

Anno uero 1419. congregatum est rursus Capitulum generale in eodem monasterio S. Victoris, ubi electus in Rectorem Generalem D. Galdinus de Comitibus Bardi Placentinus, addiditque uisitatores D. Leo de Carate Medicogenensis, & D. Petrus de Rido Patauinus. Hoc autem anno inchoata est reformatio insignis monasterij S. Mariae in Portu apud Raucennam. de cuius

CAPVT DE
reguntur, ac dignitate quoniam lib. superiori
cap. 47. plura tradidimus, nunc de sola re
formatione dicemus. Hoc monasterium, quod e
reparari praecipue congregationis, temporum
laborem, & armatorum excursionibus multa
damna gravissima non semel passum fuerat: ve
rum in profundum omnium malorum cecidisse
idem fuit tempore schismatis anno 1378. incho
ata minimum commedatum fuit cuidam An
gelo prebytero Cardinali S. Potentianae, qui
illius demerita Gregorius XII. Cardinalis
eius, & dignitate priuauit. hic namque lucris
in aliorum delictis omnes illius ad se rueret per
uicem, & Ecclesiam canonicis destituit, & mona
sterij bona uel alienauit, uel oppignorauit: tan
quam in fine D. Obizio Raucennae Domini
anno Innocentio VIII. monasterium in mani
bus Pontificis sponte resignauit, quod Pontifex
Petro Mimi de Bagnacuallo canonico regulari
canonice, ut multipliciter in spiritualibus, & tem
poralibus collapsum restitueret, & illius bona, in
partem reuerteret, qui licet multa spondidisset, si
comptentis, quod omnia fere bona monaste
rij uelisset oppignorata, uel aquarum collu
tionibus inuocata, siue incuria, & ignauia, res
monasterij temper in peius uergere permisit, ad
tunc numerus canonicorum ad unum Priorem,
solum redigebatur quod cernentes Cives Ra
ucennenses, ac in primis ipse Dominus Obizo,
prius quidem fuerant eidem Priori, canoni
cus Frigidonarij optime tunc apud omnes au
tore ad monasterij reformandum uocare,
quod praesertim motu reformatio perpetua
inueniret rebus obtinere, tam ipse Prior, quam
ceteri Dominus Obizo per Martinum V. il
lis litteris supplices petierunt, nec mora ob
tinuerunt, accipitis litteras Apostolicas Ariminensi
Episcopo directas, per quas totius reformationis
curam illi committebat. quarum uigore dictus
Episcopus anno 1420. Raucennam profectus, mo
nasterium uisitauit, & reformauit, & de praedictis
litterarum instrumentum confici mandauit, cu
ius exemplum hoc est:
*In Christi nomine Amen. Anno ab eiusdem Natiuitate
1420. m. d. 13. tempore S. in Christo Patris, & D.
N. Martini divina providentia Papa V. & die 20.
mensis Iulij. Venetijs, & singulari praesens publicum in
presentibus inspectum patet euidenter, quod R. in
Christo P. D. Hieronymus Dei, & Apostolica sedis
legatus Episcopus Ariminensis, in hac parte Commissa
riae de caetero Apostolicis, receptum cum debita reueren
tia ad eandem causam praesentibus, & S. D. N. praesentibus
legatus, & eorum tenore uisum, inspectum, lectum, & di
stinctum Martini Episcopi seruis seruus Dei Ven.
Hieronymus Ariminensis salutem & Apostolicam bene
dictionem. Inter cetera in multis litteris & Apostolicis bene
dictionibus ad Constanz se transiit, & ibidem sua per*

IV. **L**iceo vero ex illo tempore disciplina canonica in Portuensi cenobio, cum totius populi Raucennatis ingenti latitia resoruillet, canonicis nihilominus inibi degentes summam omnium temporalium honorum inopiam sustinebant, quod, ut dictum est, omnia monasterij bona oppignorata essent, vel alienata, vel aquis praefocata, nihil eis defuit, quia Deum timebant, eodem in primis Raucennae Domino cuncta necessaria illis conferente copiose, donec monasterij bona recuperarentur. quibus recuperandis Ven. P. Dominus Galdinus Prior sedulus incumbat, nam illius potissimum labore, ac diligentia quatuor monasterij Prioratus, videlicet S. Bartholomaei prope Mantuam, S. Margaritae in agro Ferrariensi, S. Mariae de Stradella prope Faentia, & S. Augustini in agro Foroliviensi sunt nobis restituti. Demum hic Ven. P. verè fidelis, & prudentis supra familiam Domini constitutus, intra paucos annos monasterij redditus taliter auxit, ut ex illis triginta canonicis praeter famulos conuenter alii possent. quo cum deuentum esset, anno 1438. grassante in illis partibus epidemia, multi ex canonicis sunt consumpti, reliquos Nicolaus Picininus Raucennam oblesurus, monasterium occupando, & militibus complendo, & omnia illius bona diripiendo fugauit. quam ob causam ne malum capitis in membra deriuaret, Eugenius IV. eodem anno duos illius Prioratus conventuales S. Mariae Charitatis Venetiarum, & S. Bartholomaei prope Mantuam ab eodem monasterio perpetuo separauit. Ex quo Picinino cuius militibus recedente, canonici ad illud reuertere, omnibus bonis expoliatum reperientes, ablatum restituerunt, collapsa instaurant, & cenobium in statum pristinum reponunt, cui ecce post annos circiter quadraginta Sixtus IV. bello contra Venetos, qui Raucennatensem ciuitatem sibi subdiderant, excitato, Cenobium Portuense cum propinquo classensi, & cum omnibus illorum bonis Patriarchae Antiocheno Laurentio nomine, qui erat nepos Pontificis commédauit, anno 1483. Calendis Ianuarij, licet rebus cum Venetis compositis, & praedicto Patriarcha post biniennium defuncto, monasterium Portuense cum Prioratu S. Crucis Cefennae, qui illius erat membrum, omnibus mobilibus expoliatum iterum ad nostros redierit.

Disio autem anno 1483. Illustrissima & Religiosissima femina Domina Lucretia de Malatellis Sigismundi filia & Alberti Esensis conthoralis, Cenobium Portuense bonorum suorum haeredem instituit, per quam institutionem multa praedia quae sunt in agro Ariminensi, prope castrum Sabinianum, in loco, qui dicitur Gualdù, monasterio accesserunt.

Anno verò 1495. praefectus fuit monasterio Venerab. Pater D. Mathaeus Boffius Veronensis, qui erat vir sapiens, & prudentiae singularis,

cernens monasterium in aperto discrimine constitutum, rapinisq; pro libito expolitum; fundum satis amplum in loco, ubi dicebatur Casa maior, intra Ciuitatem pro nouo Cenobio extruendo comparauit: vbi sequenti anno Ven. Pater Dominus Syluanus Mauraceno Patricius Venetus, cum esset loci Prior, noui monasterij prima fundamenta iecit, in die solemni S. Mariae ad Niuces. ad quod anno 1503. Ven. Pater D. Hieronymus Contarenus Prior cum totis canonicorum collegio ex veteri Cenobio transfrauit, & in co sedes locauit, quod exinde maximum accepit incrementum, extructa mirè pulchritudinis, & magnitudinis Ecclesia sub inuocatione S. Mariae in Portu, quae ante triginta circiter annos fuit absoluta.

Istud monasterium multis privilegijs per Romanos Pontifices, & Imperatores fuit munitum. Privilegia Pontificum ferè omnia continentur in lib. Indulorum nostrae Congregationis.

Primum. Paschalis II. datum anno 1117. incipit: *Desiderium*. firmat ordinem canonicum in monasterio institutum. prohibet discessum à claustris sine licentia post factam professionem. dat licentiam suscipiendi clericos, & laicos ingredi volentes confirmat bona acquisita, & legitime acquirenda.

Secundum. eiusdem Paschalis II. datum anno 1118. Pontificatus sui anno 12. incipit: *ad hoc apostolica*. confirmat bona acquisita, & acquirenda. dat facultatem recipiendi clericos, & laicos, ordinationes clericorum, & consecrationes, oleum, chrisma, eligendi sepulturam.

Tertium. Honorij II. datum anno 1125. incipit: *ad hoc vniuersale*. suscipit canonicos cum monasterio, & omnibus illius bonis sub immedata tutela, & protectione Sedis Apostolicae. confirmat bona acquisita, & imposserum acquirenda. liberat à grauaminibus extraordinarijs.

Quartum. Innocentij II. datum anno nono sui Pontificatus, videlicet anno 1130. incipit: *in futurum*. concordat cum privilegio Alexandri IV. inferius ponendo.

Quintum. Celestini N. Datum Laterani 13. Calend. Maij Pontificatus sui anno primo. incipit: *Cum à nobis*. Prohibet, ne quis Prior, vel Canonicus, aut ipsorum Ecclesiam audeat temeraria impietate molestare super his, quae Ecclesiae, aut illius obedientijs cuiusquam vltima voluntate relinquuntur. Prohibet ne decime possessionum ad mensuram praedictorum canonicorum iuste pertinentes, alicuius insolentia perturbentur.

Sextum. Adriani IV. datù anno 1155. incipit: *Commense*. concordat cum privilegio Alexandri IV. infra reddendo.

Septimum. Alexandri N. Datum Laterani pridie Idus Februarij Pontificatus sui anno 3. dicitur ad suffraganeos Ecclesiae Raucennatensis,

Lib. II.

H h

Abba

